

Lesław Myczkowski

"Przegląd orzecznictwa i piśmiennictwa z zakresu prawa spółdzielczego za rok 1967", Warszawa 1970 : [recenzja]

Palestra 15/3(159), 57-59

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

wadliwa (ale nie nieważna) i może być uchylona w trybie art. 38 ze skutkami przewidzianymi w art. 128 § 3 ustawy spółdzielczej. Stanowisko to nie budzi zastrzeżeń, można jedynie uzupełnić jego argumentację. Moim zdaniem upiśw terminu z art. 2 ust. 2 wywołuje ten skutek, że konkretna okoliczność traci przymioty „przewidzianej prawem przyczyny” w rozumieniu art. 10 ust. 1 dekretu z dnia 18.I.1956 r., a zatem powoduje zaskarżalność rozwiązania umowy. W odniesieniu do spółdzielczego stosunku pracy uzasadnia to ocenianie skutków uchwały właściwego organu spółdzielni jako wadliwej merytorycznie.

W interesujących wywodach drugiej części pracy zastrzeżenia budzi kategoryczne stanowisko autora o niedopuszczalności rozwiązania stosunku członkostwa za obopólnym porozumieniem stron bez zachowania okresu wypowiedzenia. Zgodnie z panującymi w tej mierze poglądami autor powołuje się na art. 19 ustawy spółdzielczej i uzasadnia, że przedwczesne wygaśnięcie członkostwa może działać na szkodę wierzycieli spółdzielni. Oczywiście sytuacja taka może się zdarzyć, będzie ona jednak miała miejsce zupełnie wyjątkowo. Wystąpi ona zwłaszcza w czasie postępowania układowego, ale wtedy znajdzie zastosowanie art. 19 § 2, od którego odstępstwa byłyby rzeczywiście niedopuszczalne. Nie wydaje się natomiast celowe wyprowadzanie z tej wyjątkowej możliwości zagrożenia interesów wierzycieli spółdzielni

zbyt daleko idących wniosków i generalne negowanie dopuszczalności rozwiązania stosunku członkostwa, a więc i stosunku pracy, w drodze porozumienia stron. Regułą będzie, że rozwiązanie takie nie naruszy interesów wierzycieli spółdzielni. Nie wydaje się więc możliwą rzeczą rozszerzające interpretowanie art. 19 § 1 ustawy spółdzielczej i wyprowadzanie z niego zakazu porozumienia stron.

Przedstawione uwagi polemiczne nie umniejszają wielkiej wartości recenzowanej pracy. Wartość tę wyznacza nie tylko ogromny wkład w rozwój teorii spółdzielczego stosunku pracy, ale także duża przydatność pracy w wypadkach rozwiązywania w praktyce skomplikowanych zagadnień ustania i zmiany stosunku pracy. Chodzi przy tym nie tylko o spółdzielczy stosunek pracy, ale o stosunek pracy w ogóle. Poszukując bowiem rozwiązań odpowiadających właściwościom spółdzielczego stosunku pracy, autor analizuje obszernie konstrukcje ukształtowane w zakresie pracowniczego stosunku pracy, wnosząc i tutaj znaczny wkład w rozwój teorii stosunku pracy i właściwą wykładnię obowiązujących przepisów prawa.

Godzi się podkreślić wreszcie duże znaczenie pracy dla porządkowania obowiązujących konstrukcji prawnych, a więc także jej wartość dla toczących się debat nad kodyfikacją prawa pracy.

C. Jackowiak

2.

Spółdzielczy Instytut Badawczy. PRZEGLĄD ORZECZNICTWA I PIŚMIENICTWA Z ZAKRESU PRAWA SPÓLDZIELCZEGO ZA ROK 1967 (*Zakład Wydawnictw CRS, Warszawa 1970, stron 170, cena 20 zł*)

W lecie 1970 r. ukazał się pierwszy numer „Przeglądu Orzecznictwa i Piśmiennictwa z Zakresu Prawa Spół-

dzielczego”, obejmujący okres roku 1967 r. Jak zapowiada wydawca, stanowi to początek serii, która będzie

publikowana w odstępach rocznych. Ze względu na opóźnienia natury technicznej następny numer „Przeglądu”, obejmujący łącznie lata 1968—1969, ukaże się dopiero w 1971 r.

Publikacja Spółdzielczego Instytutu Badawczego obejmuje 4 działy:

- 1) przegląd bieżącego orzecznictwa sądowego i arbitrażowego, dotyczącego ustawy z dnia 17.II.1961 r. o spółdzielniach i ich związkach, obejmujący orzeczenia (publikowane i nie publikowane) o charakterze mającym zasadnicze znaczenie dla praktyki;
- 2) bibliografię, zawierającą przegląd piśmiennictwa prawnego w zakresie dotyczącym ustawy o spółdzielniach i ich związkach;
- 3) kronikę działalności poszczególnych ośrodków naukowych w dziedzinie badań nad prawem spółdzielczym;
- 4) poradnictwo prawne, udzielające odpowiedzi na skierowane do SIB pytania, które nie znajdują rozstrzygnięcia w orzecznictwie publikowanym, mają jednak precedensowe znaczenie dla praktyki.

Jak podnosi się w słowie wstępnym, „takie ujęcie sprawia, że wydawnictwo jest nie tylko mechanicznym zestawem danych bibliograficznych, ale jednocześnie wskazuje, które zagadnienia są już w sposób jednoznaczny i pełny rozstrzygnięte, a także ujawnia problemy wymagające ujednoczenia wykładni”. Stwierdzenie powyższe znajduje potwierdzenie w treści publikacji i przesądza o jej przydatności dla praktyki.

Orzeczenia, których jest łącznie 31, w tym większość sądowych (Sądu Najwyższego i niektórych sądów wojewódzkich), prezentowane są z krótkimi komentarzami znawców tematu, wskazującymi na inne orzeczenia

i publikacje dotyczące tej samej materii wraz z wnioskami i oceną. Komentarze te pochodzą spod pióra m.i. takich autorów, jak: Stefan Breyer, Mirosław Gersdorf, Jerzy Ignatowicz, Mieczysław Piekarski, Henryk Świątkowski, Maciej Święcicki i in., co samo przez się stanowi rekomendację dla wydawnictwa. Redaktorem naukowym całości opracowania jest Mirosław Gersdorf, a recenzentami Jerzy Ignatowicz i Janusz Pietrzykowski.

Orzeczenia zamieszczone zostały według kolejności przepisów ustawy o spółdzielniach i ich związkach, z podaniem artykułu lub artykułów tej ustawy oraz ewentualnie innych przepisów związanych z rozstrzygnięciem, po czym następuje teza, wyciąg z uzasadnienia z przytoczeniem miejsc dotychczasowej publikacji oraz wspomniany wyżej komentarz.

Przegląd piśmiennictwa obejmuje 4 artykuły ogłoszone w roku 1967 wraz z krótkim omówieniem oraz opublikowane w tym okresie glosy do orzeczenia SN (w liczbie 7). W „Przeglądzie” omawia się też wydawnictwo SIB na temat zagadnień prawa spółdzielczego.

W dziale „Kronika i sprawozdania” podano informację o powołaniu w Instytucie Nauk Prawnych PAN zespołu badań problematyki prawnej spółdzielczości, przytoczono wykaz prac magisterskich z prawa spółdzielczego zakończonych w roku 1967 w Katedrze Prawa Rolnego UW oraz omówiono konferencję sędziów SN z sędziami wojewódzkimi i powiatowymi w Opolu. Kronikę uzupełnia informacja o pracach Komisji Prawa Spółdzielczego ZPP — Zarząd Okręgu dla m. st. Warszawy.

Przegląd orzecznictwa zamykają 3 odpowiedzi na pytania prawne pióra prof. dra R. Bierzanka, doc. dra M. Piekarskiego i mgr W. Jastrzębskiego.

W sumie wydawnictwo Spółdzielczego Instytutu Badawczego ocenić należy bardzo pozytywnie, zwłaszcza z punktu widzenia przyjętej koncepcji wydawniczej, nastawionej na ujawnienie problematyki kontrowersyjnej o niemałym znaczeniu dla praktyki. Taki charakter wydawnictwa wskazuje więc na jego przydatność dla adwokatów, którym może ułatwić pracę zawodową, odciążając od żmudnych poszukiwań w zakresie orzecznictwa w sprawach spółdzielczych. Ze względu na układ redakcyjny (orzeczenia i komentarze uszeregowano kolejno przy poszczególnych artykułach ustawy)

wydawnictwo SIB wykazuje pewne cechy podobieństwa do Komentarza do prawa spółdzielczego z 1966 r. pióra M. Gersdorfa i J. Ignatowicza, co ma dodatkowy walor praktyczny zwłaszcza dla osób często posługujących się tym Komentarzem.

Kończąc, należałoby zaapelować do Wydawnictwa, żeby szybciej wydawało „Przegląd”, tak by w ciągu roku można było poznać nie tylko samo orzeczenie, ale i odpowiednie komentarze, co chyba nie jest postulatem niewykonalnym.

Lesław Myczkowski